

že zrušil napadený rozsudek ve výroku, kterým podmíněčné odsouzení obžalované Adolfíny T-ové bylo ve smyslu § 4 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n., učiněno závislým na podmínce, že nahradí Gersonu G-ovi do jednoho roku utrpěnou škodu 1805 K rukou společnou a nedílnou se spoluobžalovanými, a zrušiv současně dle § 290 tr. ř. též rozsudek také ve výroku o shora citované podmínce ohledně obžalované Anny M-ové a obžalované Ludmily V-ové, uznal právem, že se všem třem obžalovaným ve smyslu § 4 uvedeného zákona ukládá, by podle svých sil nahradily Gersonu G-ovi do jednoho roku škodu: 1. rukou společnou a nedílnou: a) všechny tři částkou 1385 K, b) T-ová a M-ová částkou 255 K, c) T-ová a V-ová částkou 30 K, d) M-ová a V-ová částkou 90 K. 2. V-ová samotna částkou 45 K.

D ů v o d y:

Dle § 4 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n., lze podmíněčně odsouzenému uložit mimo jiné, by podle svých sil nahradil škodu, kterou způsobil. V úvahu přichází zřejmě pouze škoda, kterou ten který obžalovaný způsobil trestným činem, jímž dotýčným rozsudkem byl uznán vinným. Nesejde naproti tomu na tom, v jaké formě trestného činu se obžalovaný v tom kterém směru provinil. Nebylo tudíž ani v tomto případě právní závady proti tomu, by jednotlivým obžalovaným nebylo uloženo nahraditi rukou společnou a nedílnou také škodu, způsobenou oněmi trestnými činy, které rozsudkem podřaděny byly ohledně nich skutkové podstatě spoluviny na krádeži ve smyslu § 5 tr. zák., pokud se týče podílnictví na ní dle §§ 185, 186 a), b) tr. zák. S tohoto jediného správného hlediska bylo lze uložit obžalovaným, aby rukou společnou a nedílnou nahradily škodu, způsobenou krádeží, uvedenou pod I. 1) rozsudkového nálezu ve výši 1385 K; všechny tři, škodu způsobenou krádeží 8½ kg másla v obnose 255 K, obžalované T-ová a M-ová, tvarohu v částce 30 K, T-ová a M-ová, plachty v obnosu 90 K, M-ová a V-ová, ručníku a stříbrné lžíce ve výši 45 K pak obžalovaná V-ová samotna. Překročil tudíž nalézací soud tím, že uložil všem obžalovaným jako podmínku, aby nahradily rukou společnou a nedílnou veškeru škodu, způsobenou z části pouze jednotlivými z nich, celkem 1805 K, trestní pravomoc při výměře trestu, i bylo zmateční stížnosti obžalované Adolfíny T., pokud dotýčným výroku rozsudkovému vytýká zmatečnost dle č. 11 § 281 tr. ř., vyhověti a výrok ten zrušiti a to nejen ohledně stěžovatelky, nýbrž dle § 290 tr. ř. i v příčině ostatních dvou obžalovaných a uznati zároveň ve věci samé, jak shora uvedeno. V témž výroku rozsudkovém se neuvádí, že se obžalovaným ukládá, aby škodu nahradily »podle svých sil«, jak ustanoveno je v § 4 zákona o podmíněčném odsouzení. Vadu, kterou také v tomto opomenutí shledává zmateční stížnost, i zde spatřovati dlužno vzhledem na jasné znění § 4 zákona ze dne 17. října 1919, č. 562 sb. z. a n. a dlužno tedy podle tohoto ustanovení dotýčný výrok doplniti a vysloviti, že bylo povinností obžalovaných, nahraditi způsobenou škodu pouze podle svých sil.

Čís. 1045.

Zákon o maření exekuce ze dne 25. května 1888, čís. 78 ř. zák.

Lhostejno, zda věřitelem jest osoba fysická či právnická a zda vě-

říteliv nárok jest nárokem věcným, či obligačním. Není třeba, by exekuce byla již v běhu, stačí, hrozí-li a dlužník o tom ví.

(Rozh. ze dne 14. prosince 1922, Kr II 132/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Novém Jičíně ze dne 30. listopadu 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem § 1 zákona ze dne 25. května 1888, čís. 78 ř. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost obžalovaného dovozuje dle čís. 10 § 281 tr. ř., že tu není ani hrozící exekuce, ani věřitele, dále že způsobená škoda nečiní více než 100 K a že proto stěžovatel nemohl býti odsouzen pro přečin, nýbrž pouze pro přestupek. Než vývody jsou pochybeny. Věřitelem ve smyslu zákona o maření exekuce jest, komu přísluší vůči jiné osobě, dlužníkovi, pohledávka, která může býti vymáhána ze jmění dlužníkovy. Zákon nerozeznává ani, zda věřitelem jest osoba fysická či osoba právnická (§§ 26, 27 obč. zák.), zejména stát, ani, zda jsou předmětem pohledávky peníze či jiné věci. Zákonné ochrany proti rejdům, kterými nucené vymáhání nároku může býti bezprávně zmařeno nebo stěžováno, jest zapotřebí jak tomu, tak i onomu věřiteli bez ohledu, zda nárok jeho je povahy obligační či povahy věcné. Zákon nepožaduje dále, by exekuce byla již v běhu; stačí, že exekuce hrozila; exekuce hrozí, je-li objektivně dáno nebezpečí, že bude zavedena, a ví-li dlužník o tomto nebezpečí. Ustanovení § 1 vládního nařízení ze dne 11. června 1920, čís. 390 sb. z. a n. zabavilo veškerý oves ve prospěch státu. Zemědělec mohl sice oves vlastní sklizně, pokud mu zbyl po dodávce uloženého kontingentu, skrmiti (§ 3 vládního nařízení ze dne 15. července 1920, čís. 481 sb. z. a n.). Zcizení jeho zemědělcem jiným osobám než obilnímu ústavu, jakož i nabývání ho jinými osobami než tímto ústavem bylo zapověděno (§ 16 čís. 1, § 17 čís. 1 prvuvedeného nařízení). Dle § 22 téhož nařízení může politický úřad okresní, ukládaje tresty podle §§ 16 a 17, v nálezu vysloviti, že předměty, na něž trestný čin se vztahuje, propadají ve prospěch státu, a okresní obilní úřady mohou ku zajištění propadlých předmětů učiniti potřebná opatření zajišťovací; propadnutí může dle § 24 prominouti jedině ministerstvo pro zásobování lidu a to pouze v případě, hodném zvláštního zřetele. Oves, o který jde (3 q), byl Josefem V-em a jinými sedláky bezprávně prodán stěžovateli a tento nabyl ho bezprávně a úmyslně. Protizákonným tímto činem vznikl nárok na bezplatné vydání ovsa obžalovaným jako dlužníkem, tedy pohledávka, která mohla a měla býti ve prospěch věřitele-státu realizována z jmění dlužníka-stěžovatele, a to nálezem dle § 22 vládního nařízení čís. 390/20 a politickou exekucí, vedenou na základě tohoto nálezu dle císařského nařízení ze dne 20. dubna 1854, čís. 96 ř. z. Ku zajištění výsledku této exekuce byl oves výkupním komisařem okresního obilního úřadu, svědkem Cyrilem V-em, zabaven a poukázán do uschování obecního úřadu. Zabavení bylo tedy přípravou exekuce, která takto již hrozila. Že hrozí, bylo stěžovateli známo, ježto dle zjištění nalézacího soudu věděl, že oves byl právoplatně zabaven.

Škoda, 100 K převyšující, podává se pak nesporně z přejímací ceny ovsa, která dle § 1 vládního nařízení ze dne 25. června 1920, čís. 404 sb. z. a n., činila 130 K za 100 kg, a z toho, že propadnutí stane se bez náhrady onomu, který bezplatně obilím nakládal. Právem proto nalézací soud shledal, ježto ostatní předpoklady § 1 zmíněného zákona jsou zjištěny a nepopřeny, v činnosti stěžovatelově skutkovou podstatu přečinu, jímž stěžovatel byl uznán vinným.

Čís. 1046.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Přeplácení cen (§ 9) může se dopustiti i sadař, jenž vydražuje sad. Není třeba, by přepláčeč docílil zisku.

O přestupku dle § 11 nařízení ze dne 3. září 1920, čís. 516 sb. z. a n., rozhoduje nyní politický úřad první stolice.

(Rozh. ze dne 15. prosince 1922, Kr I 1314/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku lichvevního soudu při krajském soudě v Mladé Boleslavi ze dne 16. listopadu 1921, jímž byl obžalovaný Jan H. podle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro přečin podle § 9 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. a stíhání pro přestupek § 11 nařízení ze dne 3. září 1920, čís. 516 sb. z. a n., vyhrazeno politickému úřadu první stolice potud, že zrušil napadený rozsudek ve výroku, jímž byl obžalovaný sprostěn z obžaloby pro přečin dle § 9 zákona o lichvě, a vrátil věc prvnímu soudu, by ji v tomto směru znovu projednal a rozhodl; zavrhl však zmateční stížnost, pokud napadla rozsudečný výrok, že ke stíhání přestupku dle § 11 nařízení ze dne 3. září 1920, čís. 516 sb. z. a n. příslušným jest politický úřad první stolice.

Důvody:

Na sadaře Jana H-a byla podána obžaloba, že; byv již jednou pro předražování právoplatně odsouzen, při nákupu třešní v obecním sadě, tudíž předmětu potřeby, jež dále hodlal zciziti, přeplácel cenu obvyklou a prodátem stanovenou a dopustil se tak přečinu dle § 9 zákona o lichvě. Nalézací soud sprostil obžalovaného z obžaloby. Po skutkové stránce vzal za zjištěno, že dne 12. června 1921 konala se v obci H. dražba třešní, jichž majitelkou jest místní obec H., že vyvolací cena stanovena byla obecním výborem na 1600 K, že však nejvyšší podání dosáhlo výše 5140 K a že toto podání učinil obžalovaný Jan H. K odůvodnění sprostujícího výroku uvedl soud, že nenabyl přesvědčení, že obžalovaný jednal v úmyslu ziskovém, hledě využítkovati poměrů poválečných, zvláště když prý učinil podání ve veřejné dražbě, která zákonem jest povolena a v tomto případě byla veřejně vyhlášena a řízena obecním radním. Kromě toho prodával prý obžalovaný ranné třešně po 3 K až 3 K 50 h, kdežto pozdější třešně po 1 K 50 h za 1 kg. Zmateční stížnosti státního zastupitelství napadající sprostující výrok důvody čís. 5 a 9 a) § 281 tr. ř. nelze upříti oprávnění. Proti poukazu nalézacího soudu na dražbu jakožto zá-